

ДОВІДКА
про найважливіші результати діяльності
академіка Національної академії медичних наук України
Д.А. Базики у 2024 році

Базика Дмитрій Анатолійович – дійсний член Національної академії медичних наук України з **31.05.2017 р. за спеціальністю «Радіаційна медицина. Радіаційна безпека»**, доктор медичних наук, професор, генеральний директор ННЦРМГО (з 2024 р.), завідувач відділу клінічної імунології Інституту клінічної радіології ННЦРМ. Заслужений діяч науки і техніки України (2012 р.), лауреат державної премії України (2007 р.). Академік-секретар Наукового відділення при Президії НАМН України з теоретичної та профілактичної медицини (грудень 2016 р.).

1. Участь у розробці наукових проблем.

Д.А. Базика є керівником науково-дослідних робіт:

- Механізми модифікуючого впливу COVID-19 на радіаційно-індуковані ефекти в осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи (термін виконання: 2022 – 2024 рр.).

- Молекулярно-генетичні та клітинні маркери інфламейджингу у лейкоцитах периферичної крові осіб, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС(термін виконання: 2022 – 2024 рр.).

- Встановити закономірності формування та вплив клітинного старіння на перебіг ішемічної хвороби серця в асоціації з коморбідною патологією впродовж тривалого спостереження осіб, які були задіяні в аварійних роботах на Чорнобильській АЕС (термін виконання: 2022 – 2024 рр.).

Д.А.Базика є керівником 3-х міжнародних проектів.

- Українсько-німецький проект «Субкогортне дослідження радіаційно-індукованих змін в експресії генів і їх зв'язок з хронічними непухлинними захворюваннями» 2017–2021 рр. (триває).

- Розширення дослідження лейкемії та раку щитовидної залози у ліквідаторів Чорнобильської АЕС (у COVID когорті)»

- Біоіндикатори хронічного опромінення низькими дозами іонізуючого випромінювання у двох етнічно різних популяцій (01.2022 – триває).

2. Наукові публікації.

За звітний період опубліковано 22 наукові праці, з них: англомовних публікації – 13; монографії – 1, статті у збірниках – 4, тези – 3, методичні документи - 1.

Перелік наукових публікацій:

Монографії					
1.	Радіаційні ураження бронхолегеневої системи при дії іонізуючого опромінення та інгаляційному надходженні радіонуклідів внаслідок Чорнобильської катастрофи	друк/ елект.	Актуальні питання хімічної безпеки, протирадіаційного захисту та оцінки ризиків хімічного, радіаційного впливу на здоров'я людини, середовище її життєдіяльності через призму сучасних хімічних, біологічних, радіаційних та ядерних загроз: монографія / Устінова Л.А., Савицький В.Л., Проданчук М.Г., Базика Д.А., Казмірчук А.П., Прістер Б.С., Курділь Н.В. та ін. Київ: «Видавництво Людмила», 2024. - Розділ 10. С. 168-198.	30	В.О.Сушко, Л.І.Швайко, К.Д.Базика, О.В.Апостолова, О.О.Колосинська

Статті у збірниках					
2.	Структурно-функціональні особливості кісткової тканини у дітей, жителів радіоактивно забруднених територій України	друк.	Міжвідомчий збірник Проблеми радіаційної медицини та радіобіології. 2024. Вип. 29.		Д. А. Бази́ка, К. М. Брусло́ва, С. М. Бакалі́нська, та інші, всього 17 осіб
3.	Принципи корекції змін в структурі кісткової тканини у дітей, жителів радіоактивно забруднених територій після аварії на Чорнобильській АЕС	друк.	Міжвідомчий збірник Проблеми радіаційної медицини та радіобіології, 2024. Вип. 29.		Д. А. Бази́ка, К. М. Брусло́ва, Л. О. Ляше́нко та інші, всього 16 осіб
4.	Молекулярно-генетичні фенотипи раку молочної залози, їх проліферативна активність, ступінь розповсюдженості і диференціювання у пацієнтів, які постраждали від аварії на ЧАЕС	друк.	Міжвідомчий збірник Проблеми радіаційної медицини та радіобіології, 2024. Вип. 29.		Д.А. Бази́ка О.О. Литви́ненко
5.	Результати роботи ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України» у 2023 році / State Institution «National Research Center for Radiation Medicine of The National Academy of Medical Sciences of Ukraine» – research activities and scientific advance in 2023	друк/ елект.	Проблеми радіаційної медицини та радіобіології. 2024. Вип. 29. С. 10-18. doi: 10.33145/2304-8336-2024-29-10-18	8	Д.А. Бази́ка, В.О. Сушко́, А.А. Чума́к, П.А. Фе́дірко, В.В. Та́лько, Л.А. Яно́вич
Англомовні публікації					
6.	Historical Survey of Key Epidemiological Studies of Ionizing Radiation Exposure	друк.	Radiation Research 2024. Vol. 202. No. 2. P. 432–487.	55	M. P. Little, D.A.Bazyka, A. Berrington de González and others, 29 pers. in total
7.	Influence of ionizing radiation on The development of breast cancer	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:22-48. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-22-48. PMID: 38155113.	26	Bazyka DA, Lytvynenko OO, Litvinenko OO.
8.	Status of the current domestic regulatory base for ensuring radiation safety and anti-radiation protection of military personnel during the period of martial status.	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:93-109. English, 10.33145/2304-8336-2023-28-93-109. PMID: 38155117.	16	Ruschak LV, Ivanko OM, Potapchuk VA, Ruschak DO, Bazyka DA, Sushko VO, Chumak AA.
9.	Acute radiation sickness in human: etiopathogenesis, clinic, diagnosis and treatment (lecture)	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:519-543. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-519-543. PMID: 38155146.	24	Belyi D, Sushko VO, Bazyka DA.

10.	The course of chronic lymphocytic leukemia after sars-Cov-2 virus infection	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:267-276. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-267-276. PMID: 38155128.	9	Dyagil IS, Abramenko IV, Martina ZV, Golyarnic NA, Brychenko VV, Movchan AV, Chumak AA, Bazyka DA.
11.	State of cardiovascular system in militaries of Ukraine armed forces under the war with russia.	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:254-266. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-254-266. PMID: 38155127.	12	Belyi D, Nastina O, Sydorenko G, Kursina N, Bazyka O, Kovaliov O, Bazyka D.
12.	Immunophenotype of leukemic cells in chronic lymphocytic leukemia patients with Notch1 and SF3B1 gene mutations	друк.	Exp Oncol. 2023 Dec 28;45(3):322-327. doi: 10.15407/exp-oncology.2023.03.322. PMID: 38186023.	5	Golyarnik N, Абраменко І, Movchan G, Martina Z, Dyagil I, Chumak A, Bazyka D.
13.	Drivers of hyperferremia in children living on radiologically contaminated territories After the chnpp accident IN Ukraine	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:239-253. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-239-253. PMID: 38155126.	14	Bazyka DA, Bruslova KM, Liashenko LO, Pushkareva TI. and others, 16 pers. in total
14.	Thyroid cancer incidence in the population of Ukraine and its Epidemiological determinants: ionizing radiation and endocrine disruptors	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:176-190. English, Ukrainian. doi:	14	Prysyazhnyuk AY, Bazyka DA, Gudzenko NA, and others, 8 pers. in total
15.	The influence of the war factor on age changes in the subpopulation structure of leucocytes as a component of inflammaging in the groups of military personnel and clean-up workers of the Chornobyl accident	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:286-315. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-286-315. PMID: 38155130.	29	Zvorych LM, Panchenko VV, Golyarnik NA, Belayev OA, Bazyka DA.
16.	On the methodology of passport doses calculation for Ukrainian Settlements radioactively contaminated due to the Chornobyl npp accident	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:110-142. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-110-142. PMID: 38155118.	32	Bazyka DA, Sushko VO, Ivanova OM. and others, 13 pers. in total
17.	Effect of iron on bone tissue metabolism and thyroid function in children living on radiologically contaminated territories since the ChNPP accident	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:225-238. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-225-238. PMID: 38155125.	13	Bazyka DA, Bruslova KM, Pushkareva TI and others, 15 pers. in total
18.	Comorbid pathology in fatal cases due to coronavirus disease (COVID-19) in victims of the chornobyl NPP Accident	друк.	Probl Radiac Med Radiobiol. 2023 Dec;28:416-423. English, Ukrainian. doi: 10.33145/2304-8336-2023-28-416-423. PMID: 38155137.	7	Sushko VO, Bazyka DA, Kolosynska OO, Zvorych LM

Тези					
19.	Високочастотна електрохірургічна дисекція в лікуванні хворих на рак молочної залози. <i>Технологія та суспільство: взаємодія, вплив, трансформація</i>	друк.	Збірник наукових праць I міжнародної наукової конференції, 16 лютого 2024 р. м. Кременчук, Україна. Кременчук, 2024, 291-293	2	Д.А. Базика О.О. Литвиненко В.О. Дем'янов
20.	Нагальні питання медико-соціального забезпечення осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи в умовах воєнного стану	елект.	Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України (XX Марзєєвські читання): зб. тез доп. наук.— практ. конф. з міжнародною участю (24-25 жовтня 2024 р.). член - кор. НАМН України, д.мед.н., професор Полька Н.С. К.: ТОВ «Інтердрук», 2024. Вип. 24. С. 66-67. ISBN 978-617-7431-30-4	2	Сушко В.О., Колосинська О.О., Апостолова О.В., Базика Д.А.
21.	Внесок Державної установи «Національний центр радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України» у протирадіаційний захист населення в умовах війни	елект.	Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України (XX Марзєєвські читання): зб. тез доп. наук.— практ. конф. з міжнародною участю (24-25 жовтня 2024 р.). член - кор. НАМН України, д.мед.н., професор Полька Н.С. К.: ТОВ «Інтердрук», 2024. Вип. 24. С. 34. ISBN 978-617-7431-30-4	1	Базика Д. А., Сушко В. О., Федірко П. А., Василенко В. В., Гулько Н. В., Бабенко Т. Ф.
Методичні документи					
22.	Модель раннього прогнозування несприятливого перебігу ішемічної хвороби серця в учасників ліквідації наслідків Чорнобильської аварії з документованим атеросклерозом коронарних артерій. Інформаційний лист	друк	ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології НАМН України» (ННЦРМГО)	3	Д.А. Базика, Д.О. Білий, О.М. Настіна та інші всього 8 осіб

3. Керівництво виконанням дисертаційних робіт

За звітний період здійснювалося консультування підготування до виконання 1 дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора наук та керівництво 3 кандидатів наук.

4. Участь у наукових форумах

- Засідання Президії Національної академії медичних наук України;
 - загальні збори Національної академії медичних наук України;
 - **засідання** Наукового відділення з теоретичної та профілактичної медицини НАМН України;
- **участь у засіданнях НКРЗ України, на яких були розглянуті наступні питання:**
 - від 24 січня 2024 року:**
 - про обговорення та визначення основних векторів, в межах яких будуть працювати Комітети НКРЗУ;
 - про проект плану роботи НКРЗУ в 2024 році.
 - від 22 лютого 2024 року**
 - про затвердження звіту про діяльність НКРЗУ у 2023 році;

- про затвердження проекту плану роботи НКРЗУ у 2024 році;

від 30 квітня 2024 року

- про юридичні аспекти соціального захисту постраждалих від Чорнобиля;
- про захист учасників ліквідації аварії та постраждалих;
- про медичні наслідки Чорнобильської катастрофи;
- про проект будівництва нових блоків Хмельницької АЕС.

від 24 травня 2024 року

- про безпечне поводження з радіоактивними відходами.;

- про оновлення законодавства України та необхідність імплементації на національному рівні положень міжнародних конвенцій та договорів у сфері радіаційної безпеки;

- про проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про експерта з радіаційного захисту».

від 20 червня 2024 року

- про ефективність державної політики з подолання наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (ЧАЕС) та шляхи її вдосконалення;

- про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) стосовно діяльності Рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля.

➤ **Участь у роботі Колегії Держатомрегулювання:**

22.02.2024 року

Про підсумки діяльності з регулювання ядерної та радіаційної безпеки за 2023 рік. Пріоритетні напрями діяльності Держатомрегулювання на 2024 рік

16.05.2024 року

Про виконання фінансового плану Державного підприємства «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» за результатами роботи у 2023 році».

20.06.2024 року

Про схвалення остаточної редакції Національної доповіді про виконання Україною зобов'язань, що випливають з Об'єднаної конвенції про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами».

24.07.2024 року

Про стан функціонування Центрального виробничого майданчика (ЦВМ) ДСП «Об'єднання «Радон».

05.12.2024 року

Про Заяву про політику Державної інспекції ядерного регулювання України.

➤ У 2024 році у співробітництві з Бюро ВООЗ в Україні було імплементовано навчальний модуль «Організація оцінки ураження та медичної допомоги при радіаційних надзвичайних ситуаціях в Україні».

Навчальний модуль було розроблено та імплементовано фахівцями ННЦРМГО під керівництвом академіка НАМН України Базики Д.А.

14 березня під керівництвом та безпосередньою участю академіка НАМН України проведена зустріч ВООЗ з фахівцями ННЦРМГО та запрошеними представниками НАМН України для обговорення: 1. REMPAN - Україна (роль ННЦРМГО, успіхи та виклики); 2. Підтримка ВООЗ; 3. Представлення документу; 4. Обговорення; 5. Загальні висновки та рекомендації.

➤ **Інформація про закордонні відрядження:**

- Участь у координаційній зустрічі з співробітництва та виступ на 8-му Міжнародному симпозіумі мережевого центру спільного користування з медичних досліджень радіаційних катастроф "Готовність до ядерних катастроф з точки зору медичної радіаційної науки", 09-18.02.2024, Японія, м. Нагасакі, Atomic Bomb Disease Institute.

- Участь у засіданні на 71-й сесії Наукового Комітету ООН з дії атомної радіації, 19-25.05.2024, Австрія, м. Відень, НКДАР ООН.

5. Участь у роботі наукових та спеціалізованих рад, редколегій, наукових товариств, комітетів

Заступник голови Національної комісії з радіаційного захисту при Верховній Раді України. Спостерігач, представник від України в НКДАР ООН. Член експертної групи НКДАР ООН з аварій на АЕС.

Член Президії НАМН України, академік-секретар Наукового відділення при Президії НАМН України з теоретичної та профілактичної медицини. Директор Центру співробітництва з ВООЗ по мережі медичної готовності та допомоги при радіаційних аваріях.

Голова вченої ради ННЦРМГО. Голова спеціалізованої вченої ради Д-26-562-01, профіль 03.00.01 – Радіобіологія (медичні науки), 14.01.07 – Онкологія (медичні науки), 14.01.31 – Гематологія та трансфузіологія (медичні науки).

Головний редактор міжвідомчого збірника «Проблеми радіаційної медицини та радіобіології» ННЦРМ, член редакційних рад журналів «Український медичний часопис», «Український журнал гематології та трансфузіології», редакційної колегії журналу «Проблеми екології та медичної генетики і клінічної імунології», «Indian Journal of Radiation Research», «International Journal of Low Radiation».

Академік НАМН України,
доктор мед. наук,
професор

Д.А.Базика